

Neste nummer av London-Radio kommer tirsdag 3. november med nyhetene kl. 18, 30 min tidligere av dagens nummer! - Nyhetene ikveld:

Den allierte krigsproduksjon. Den engelske innenriksminister Morrison har i avgitt uttalelser om den allierte krigsproduksjon. Han sa bl.a. at England med sine 45 mill. mennesker er det land som i forhold til folketallet har den største produksjon av krigsmateriell; den er over dobbelt så stor som noe annet lands og har ennå ikke nådd sitt maksimum. Men også den amerikanske produksjon er høyre, og når det gjelder skipsproduksjonen er den langt større enn den britiske. I september måned viser produksjonen i England en bemerkelsesverdig stigning siden august: 18% for fly og 14% for annet krigsmateriell. Disse tall er høyere enn for noen annen måned. 80% av den engelske krigsproduksjon går til oversejske land, likevel er det med de soldater som utdannet i England. Den britiske flåte patruljerer ruter på over 80000 mil, 2-3000 britiske og allierte skip er alltid til sjøs, minefelling og liknende sikringstjeneste drives på en strekning på tilsammen 14000 mil. Krigsskip og fly har ledsaget skip i konvoy på mer enn 120000 turer og har ført 199 av 200 skip trygt i havn. 800 krigs- og hjelpeskip er til stadighet til sjøs; flere av dem har tilbakelagt en strekning 9 ganger jorden rundt. - Også USA viser en betydelig stigning for produksjonen i sept. sammenliknet med aug.: 10% for fly, 7% for større krigsskip, 22% for lette krigsskip, 10% for handelsskip. Den handelstønnesje som ble sjøsett i USA i august var på 1 mill. tonn, dvs. like stor som den samlede produksjon på alle amerikanske skipsverfter i fjor.

Russland. De russiske tropper har rykket fram i ett avsnitt under et motangrep i Stalingradområdet, melder det russiske middagsskunkommunikat. På alle andre kanter er tyske angrep slått tilbake. Kommunikat kommer like etter melding om at friske russiske tropper og fly er satt inn ved Stalingrad. Kommunikat tilføyer at Timosjenkos offensiv fortsetter både NV og S for by. I NV har russerne rykket inn i en stilling av tyske tropper, i S har russerne fått forsterkninger og øker presset på den tyske flanken; 5 tyske motangrep avvist. - Fra Kaukasus-fronten meldes om virkningsfulle russiske angrep V for Mosdok. Fjendtlige angrep av tanks og panserstyrker er avvist. Et tysk forsøk på å falle russerne i ryggen S for Novorossisk førte ikke fram. I flåtehavnen Tuapse har tyskerne vært på defensiven i flere dager. - Ved karene i Kaukasus er fjellene allerede snødekte. Vinteren nærmer seg. De tyske skryt om å ta Stalingrad i oktober har bare vært tomme ord. De må nå kjempe på de åpne stepper i november-stormene. At de ikke akter å oppgi kampen ennå viser den ting at det nylig er ført fram en ny tysk arme bestående av tyve infanteridivisjoner, en motorisert divisjon og en panseravdeling. Også det tyske flyvåpen har fått forsterkningeff på tilsammen 40 squadroner. Men en del av dem er overført til Egypt i den siste tid. Allerede nå kan en se så meget at den tyske offensiven på østfronten 1942 er slutt for i år uten å ha nådd sitt mål. Tyskerne er ikke kommet fram til nedre Volga, heller ikke til linjen Batum-Baku i Syd-Kaukasus. 6 måneders intense kamper har bare kostet dem katastrofale tap. Den russiske arme står nå klar til vinter-felttoget, og alle dens forsyningslinjer er åpne.

Vest-Europa. En av de franske ubåter som slopp unna i 1940 har senket et stort tysk forsyningskip utenfor norskekysten. Et middelstort handelsskip er også torpedert. - 13 tyske fly ble skutt ned over Storbritannia igår under et tysk angrep som var rettet mot katedrabyen Canterbury. 50 bombefly og jagerbombefly deltok i angrepet som var det største siden den tyske luftoffensiv mot England for 2 år siden.

Egypt. De britiske tropper har rykket lenger fram og tatt en rekke fanger. Fjendtlige motangrep ble slått tilbake og kostet tyskerne store tap. Det britiske luftvåpen melder om tre hovedopposisjoner over slagmarken igår: Den ene var et meget virkningsfullt angrep mot en panserleir i Matruh-området, det andre var rettet mot tyske samferdselslinjer, og herunder ble et jernbanelag satt i brann. Det tredje utførtes av landdistans-jagere mot mål på kystveien. Ialt ble 13 tyske fly skutt ned lørdag, mot 5 allierte.

Rys. 3890/42. 6.

Dødsstraff. Redaktør Øksnevad uttalte i nyhetene idag: Den panikkartede nervøsitet som rår blandt tyskerne i Norge har nå gitt sig slike drastiske utslag at det tyder på et fullstendig nervøst sammenbrudd hos dem. Det er offentliggjort dekreter hvorefter det så å si idømmes dødsstraff for alt annet enn forræderi. Deres desperate fellegrep og stadig stigende brutalitet avslører bare den uoverstigelige avgrunn som eksisterer mellom hele det norske folk på den ene side og tyskerne og deres håndlangere på den annen.

Øksnevad sikter her til den forordning om "beskyttelse av de besatte norske områder" som finnes inntatt i Verordnungsblatt für die besetzten norwegischen Gebiete for 26. oktober 1942. Forordningen omfatter 8 paragrafer og trer i kraft den dag den offentliggjøres. Såvidt vites er den, merkelig nok, hittil ikke offentliggjort i andre norske aviser enn Dagbladet for 30. 10

De paragrafer som først og fremst berører de "illegale" avisers virksomhet, er paragraf 1, 4. og 5. ledd, der det heter at den som "driver propaganda for en fiendestat eller som fremstiller, skaffer sig eller utbreder meddelelser eller andre ting som skader tyske interesser" (4. ledd) eller "avlytter andre enn tyske eller under tysk kontroll stående radiosendere" (5. ledd) -- straffes med døden. Videre paragraf 3, tredje ledd, der det heter at "den som får seg tilstillet eller har i sin besiddelse tyskfiendelige meddelelser eller propagandamateriale, må øyeblikkelig avlevere dette til nærmeste tyske eller norske politimyndighet". Overtredelse straffes ifølge paragraf 3, 4. ledd med døden.

En større merkjennelse av verdien av det "illegale" arbeid kunne tyskerne ikke ha gitt, og vi er stolte over denne ufrivillige kompliment. Vi vet alle hva meddelelsene fra London og kontakten med Konge og regjering vil si for oss. Uvissheten om hva som skjer er drepende. Vi gjennomlever en tung tid, og den vil bli endel tyngre. Men desto viktigere er det at vi vet hva som skjer rundt oss. Det har i de siste måneder funnet sted en skjerpning i krigføringen på alle fronter, ikke minst hjemmefronten. Denne skjerpning går seg blant annet til kjenne under unntagelsestilstanden i Trondheim, og den viser seg nå ved nødvendigheten av å myrde alle nordmenn som forsøker å skaffe seg opplysninger om sannheten. Forordningen er et voldsomt svakhetsledd, og betyr i virkeligheten at tyskerne hittil ikke har kunnet komme noen vei mot hjemmefronten. Den forbauser oss ikke. Tyskerne og deres norskfødte drabantier har også tidligere vist oss at de kan drive det langt i retning av råskap. Det er imidlertid latterlig av dem å tro at de med denne forordning kan stanse arbeidet på hjemmefronten. Vi lar oss ikke skremme av deres skitne våpen.

Men det vil være lettsindig helt å se bort fra forordningen. Dertil er nordmenns liv for kostbare. Det vi kan gjøre er å smuttele vårt arbeid etter forordningen, med andre ord drive det med den ytterste grad av forsiktighet. For oss som har vært beskjeftiget med dette opplysningsarbeid, påligger forordningen ikke noe vesentlig nytt. Vi har hele tiden vist hva vi kunne vente oss. Men for leserne er stillingen en annen, og det er særlig leserne som nå må til skjerpede forholdsregler. Det er vanskelig å gi råd, men forsøkt vil enhver tid å ha en historie på rede hånd når de har ullegalt materiale på dem at de ikke bør avlevere det til "närmeste norske eller tyske politimyndighet" behøver vi neppe si. Men nå som før gjelder det at vårt arbeid blir mere verdifullt dess flere lesere vi har. Derfor vil vi be Dem ikke uten nødvendighet å brenne nyhetene før de er for gamle. Om så galt skulle hende at man ble knepet, er hovedreglen den at man ikke angir navn. Det er en forbrytelse større enn noen annen å peg. Under et forhør av tysk eller norsk politi må en derfor være i høyeste grad på vakt. Under virkelig tortur kan det selvfølgelig hende at selv om viljen taler å dekke sine kamerater er det til stede, greier en det likevel ikke. Det er kanskje ikke noe å si på det. Til våre lesere og medarbeidere kan vi bare si: Gjør ditt beste! Det er megét som står på spill.

Redaksjonen har også truffet sine forholdsregler. Således er all postforsendelse stoppet i påvente av nærmere instruksjer, samtidig som vi etter inntrengende anmodning vil sende ut færre, men mere innholdsrike nummer.